

บทที่ 3 วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ นราธิวาส ปัตตานี และยะลา โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) และประเภทการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ในบทนี้จะกล่าวถึงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือในการวิจัย การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัยตามลำดับ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษากลุ่มประชากร คือ ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ในปีการศึกษา 2545 จำนวนทั้งหมด 232 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2545 ได้มาโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครจซ์และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 146 คน แล้วใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และแบ่งตามสัดส่วนของแต่ละจังหวัดที่โรงเรียนตั้งอยู่และจำนวนขนาดของโรงเรียนในตาราง 1 ดังนี้ ตาราง 1 จำนวนกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดและจังหวัดที่โรงเรียนตั้งอยู่ดังนี้

จังหวัด	ขนาด/จำนวน/คน							
	กลุ่มประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม
นราธิวาส	64	14	6	84	40	8	4	52
ปัตตานี	52	36	8	96	34	22	6	62
ยะลา	26	16	10	52	16	10	6	32
รวม	142	66	24	232	90	40	16	146

ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของโรงเรียนและจังหวัดที่โรงเรียนตั้งอยู่โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sampling Random) และวิธีการจับฉลากต่อไป

เครื่องมือในการวิจัย

1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้สร้างขึ้นโดยประมวลแนวความคิดที่ได้ศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือการวิจัยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เกี่ยวกับ ตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียนและจังหวัดที่โรงเรียนตั้งอยู่

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาของการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งมีขอบข่ายการบริหารงาน 4 ด้าน

1. การสรรหาบุคลากร
2. การพัฒนาบุคลากร
3. การบำรุงรักษาบุคลากร
4. การให้บุคลากรพ้นจากงาน

โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแบบของลิเคิร์ท (Likert) คือ

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติงานและมีปัญหาการบริหารงานบุคคลตามความเป็นจริงมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติงานและมีปัญหาการบริหารงานบุคคลตามความเป็นจริงมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติงานและมีปัญหาการบริหารงานบุคคลตามความเป็นจริงปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติงานและมีปัญหาการบริหารงานบุคคลตามความเป็นจริงน้อย

- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติงานและมีปัญหาการบริหารงานบุคคลตามความเป็นจริงน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) คือ

- 5 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความในการพัฒนาการบริหารงานบุคคลมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความในการพัฒนาการบริหารงานบุคคลมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความในการพัฒนาการบริหารงานบุคคลปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความในการพัฒนาการบริหารงานบุคคลน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความในการพัฒนาการบริหารงานบุคคลน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะในการบริหารงานบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

2. การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาหลักการและทฤษฎีจากเอกสาร รายละเอียดของเนื้อหา แนวคิดและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลใน 4 ด้านตามที่ได้กล่าวไปแล้วเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 ศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลของวินิจ สังขรัตน์ (2544 : 450-451) สะอาด อุสมาน (2541 : 72-80) กฤตชยา วิเชียรเพริศ (2539 : 131-144) ปี่เบ้าะ หะยีสามะมาะ (2539 : 39) กัญญาปริญญา โมแรล (2543 : 126-130) จตุพงษ์ แก้วใส (2540 : 120-155) และกำหนดขอบเขตของคำถามตามตัวแปรที่ต้องการศึกษา แล้วปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำและเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามต่อไป

2.3 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและแนะนำปรับปรุงแก้ไข

2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุง แก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความครอบคลุมของเนื้อหาและด้านการใช้ภาษา ความเหมาะสม ความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของข้อความ และสิ่งที่ควรปรับปรุง แก้ไขให้

ถูกต้อง สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยการหาดัชนีความเหมาะสมระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะของเนื้อหาตามวิธีการของโรวินेलลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton, อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 117)

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถวัดได้ตรงตามลักษณะพฤติกรรมที่ต้องการ
 - 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถวัดได้ตรงตามลักษณะพฤติกรรมที่ต้องการ
 - 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สามารถวัดได้ตรงตามลักษณะพฤติกรรมที่ต้องการ
- คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป เพื่อนำไปสร้างแบบสอบถามต่อไป ถ้าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.50 ข้อคำถามนั้นต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 30 คน ซึ่งไม่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แล้วนำมาหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่นรายด้านอยู่ระหว่าง .72 - .91 และทั้งฉบับเท่ากับ .91

2.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึงผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือนราธิวาส ปัตตานีและยะลา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึงโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ทางไปรษณีย์จำนวน 146 ชุด หลังจากรับแบบสอบถามไปแล้ว 15 วัน ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับทางไปรษณีย์โดยผู้วิจัยจำหน่ายถึงตัวเองแนบซองติดแสตมป์ไว้ด้วยและแบบสอบถามบางส่วนผู้วิจัยไปรับด้วยตนเองที่โรงเรียน
3. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 146 ชุด ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม โดยเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำผลการตอบไปจัดกระทำตามกระบวนการและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมไว้มาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีวิจัยทางสถิติ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. หาค่าความถี่ ค่าร้อยละของจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละรายการตามตัวแปรที่ต้องการศึกษา คือ ตำแหน่ง ขนาดของ โรงเรียนและจังหวัดที่โรงเรียนตั้งอยู่

2. หาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในแบบสอบถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าเพื่อทราบสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในด้านการสรรหาบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การบำรุงรักษาบุคลากร และการให้บุคลากรพ้นจากงานโดยรวม

เกณฑ์คะแนนเฉลี่ยผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยโดยนำค่าไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การวิเคราะห์ผลคะแนนเป็นช่วง ๆ มีความหมายดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร, 2538 : 77)

2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและมีปัญหาในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ค่าเฉลี่ยของคะแนน 4.51-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติงานและมีปัญหาการบริหารงานบุคคลตามความเป็นจริงมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยของคะแนน 3.51-4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานและมีปัญหาการบริหารงานบุคคลตามความเป็นจริงมาก

ค่าเฉลี่ยของคะแนน 2.51-3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานและมีปัญหาการบริหารงานบุคคลตามความเป็นจริงปานกลาง

ค่าเฉลี่ยของคะแนน 1.51-2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานและมีปัญหาการบริหารงานบุคคลตามความเป็นจริงน้อย

ค่าเฉลี่ยของคะแนน 1.00-1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานและมีปัญหาการบริหารงานบุคคลตามความเป็นจริงน้อยที่สุด

2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ค่าเฉลี่ยของคะแนน 4.51-5.00 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความในการพัฒนาการบริหารงานบุคคลมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยของคะแนน 3.51-4.50 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความในการพัฒนาการบริหารงานบุคคลมาก

ค่าเฉลี่ยของคะแนน 2.51-3.50 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความในการพัฒนาการบริหารงานบุคคลปานกลาง

ค่าเฉลี่ยของคะแนน 1.51-2.50 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความในการพัฒนาการบริหารงานบุคคลน้อย

ค่าเฉลี่ยของคะแนน 1.00-1.50 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความในการพัฒนาการบริหารงานบุคคลน้อยที่สุด

3. หาค่าการทดสอบเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามขนาดของโรงเรียนและจังหวัดที่โรงเรียนตั้งอยู่

4. แบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ใน 4 ด้าน นำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการประมวลความคิดเห็นและแจกแจงความถี่สูงสุดในแต่ละด้าน แล้วนำเสนอข้อมูลเป็นความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 หาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรของโรวินเนลลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton, อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 117)

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 203)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 S_i^2 แทน ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ
 S_t^2 แทน ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 หาค่าความถี่ (Frequency)

2.2 หาค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

2.3 หาค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตรดังนี้ (Ferguson, 1990 : 68)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนข้อมูล

2.4 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้ (Ferguson, 1990 : 68)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

x แทน ค่าของคะแนนแต่ละตัว

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง

2.5 การทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) ระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้สูตรดังนี้ (Hinkle, Wiersma and Jurs, 1982 : 266)

$$F = \frac{MS_B}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติในการแจกแจงแบบเอฟ (F-Distribution)

MS_B แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

2.6 การเปรียบเทียบพหุคูณ เมื่อพบว่าค่าเฉลี่ยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้วิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffe's Method) ใช้สูตรดังนี้ (Hinkle, Wiersma and Jurs, 1982 : 266)

$$F = \frac{(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)}{MS_w \left\{ \frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right\} (k-1)}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติในการแจกแจงแบบเอฟ

\bar{X}_1, \bar{X}_2 แทน ค่าเฉลี่ยของข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเปรียบเทียบ

MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

n_i, n_j แทน ขนาดของข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเปรียบเทียบ

$k-1$ แทน จำนวนกลุ่มที่ศึกษา